

Világosság

Ára 4 lei.

A ROMANIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 június 2. csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 125. SZÁM

Tisztán látnak már az olasz földmunkások

A Marshall-segély „áldásában” részesülő Olaszország gazdasági helyzete ma már közismert. Az olasz nép szabadságát, függetlenségét eláruló és a demokratikus fejlődést megakadályozó De Gasperi-kormány nemesak Olaszországot, hanem az olasz népet is kikapcsolja a világon. A hírhedt Marshall-terven keresztül tervszerűen teszik tönkre az olasz ipart — azért, hogy piacot teremtsenek az Amerikában egyre jobban felhalmozódó árucikkeknek és ugyanakkor az olasz nép erőteljes tiltakozása ellenére az országot belekényszerítették az imperialisták háborús kalandpolitikái terveibe, — az Atlanti-paktumba.

De Gasperi és népszerű társai azonban nem elégedtek meg ennyivel, hanem következetesen áru-politikájukkal alias összeesküvés szőnek az olasz nép szabadsága és érdekei ellen — a faszizmus feltámasztásával, a vatikáni körök „lelki” támogatásával akarják szörnyű önkényuralmukat megteremteni. Ezt az aljas tervüket minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeznek végrehajtani. A leghírhedtebb elnyomó és kizsákmányoló rendszereket is meghaladó intézkedéseket fogantatottak, hogy a dolgozók kemény ellenállását megtöriék. Céltudatos politikájukkal nemesak a dolgozók szabadságát veszélyeztetik, hanem gazdasági vonatkozású intézkedéseiken keresztül szeretnék a dolgozók ellenállását is megtörni, hogy biztosíthassák a kizsákmányoló osztályok uralmának további fenntartását.

Az olaszországi dolgozók a kihívásokra határozott és elszánt fellépéssel válaszolnak — ezt igazolja az olasz mezőgazdasági alkalmazottak és mezőgazdasági bérmunkások sztrájkmozgalmának a terjedése is.

Olaszországban — melynek talaja a több évezredes mezőgazdasági rablőpolitika folyfán csaknem erőtlenné tekinthető — még mindig divik a középkori feudális — nagybirtokos rendszer. A reakciós kormány nem fogantatott intézkedéseket a talajjavítási munkálatok elvégzésére, sőt az Olasz Kommunista Párt által annyiszor és oly erőlyesen sürgetett földbirtok reformot sem hajította végre, mert ez nemesak a kizsákmányoló nagybirtokos osztály, hanem a hatalmas földterületekkel rendelkező római katolikus egyházat is érinti. A hatalmas kiterjedésű hercegi és grófi — no meg az egyház kezén lévő birtokokon dolgozó földmunkások és alkalmazottak még napjainkban is hihetetlen nyomorban szenvednek. A mezőgazdasági munkások, legyenek azok állandó lelkű alkalmazottak, vagy idegény munkások — teljesen a földesur önkénynek, a munkaadónak vannak kiszolgáltatva. Kollektív szerződés, mezőgazdasági normák, társadalombiztosítás és az emberi hérek biztosítása a legtöbb helyen — csak papíron létezik.

A hosszú időn át sötétségben tartott olasz mezőgazdasági dolgozók azonban egyre jobban kez-

Visinszkij válasza a nyugati külügyminiszterek javaslatára:

Németország egységét csak a potsdami határozatok alapján lehet megvalósítani

A szovjet külügyminiszter újabb beszéde

PÁRIS (Agerpress) — A Külügyminiszterek Tanácsának május 30-i ülésén Visinszkij, a Szovjetunió külügyminisztere az amerikai, angol és francia küldöttségek által az előző ülésen Németország egysége kérdésében tett javaslatokkal foglalkozott.

— A javaslatokból kitűnik — mondotta Visinszkij —, hogy a három küldöttség nem demokratikus módszer alapján képviseli el egész Németország alkotmányának kidolgozását, hanem arra tett célzást, hogy a szovjet megszállási övezet esatlakozzék az úgynevezett „bonni alkotmányhoz”, melyet — mint ismeretes — a potsdami egyezményben foglaltak megsértésével mesterségesen összehozott csoport szerkesztett a tökéletes titoktartás légkörében.

— Tudott dolog — folytatta Visinszkij —, hogy a német nép számára nem nyújtottak lehetőséget ennek az alkotmánynak a megjavítására. Az úgynevezett „alkotmány” viszont a nyugati hatalmak megszálló hatóságainak nyílt nyomására dolgozták ki és tulajdonképpen azok diktálták az alkotmány főbb cikkeit.

AZ UGYNEVEZETT ALKOTMÁNY

nem tartalmaz egyetlen cikket sem a monopóliumok és a német junkerek döntő befolyásának korlátozására, holott azok voltak a német támadás főszorgalmazói és szervezői és a hitlerista rendszer főtámaszai.

— Maga ez a tény bizonyítja, hogy ezt az „alkotmányt” egyáltalán nem lehet demokratikusnak tekinteni. Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország javaslata az úgynevezett „bonni alkotmánynak” egész Németországra való kiterjesztésére nem más, mint arra irányuló kísérlet, hogy a keletnémetországi lakosság és a potsdami egyezmény szerint a keleti zónáért felelős Szovjetunió részvétele nélkül kidolgozott rendszert kényszerítsenek Kelet-Németországra. Ez a javaslat figyelmen kívül hagyja azt, hogy a szovjet övezetbeni német nép állást foglalt Németország jövőbeni szervezetével kapcsolatban a Német Népi Tanács által kidolgozott és az egész nép által megvitatott alkotmánytervezeteken keresztül. A háromhatalmi javaslat harmadik pontja azt indítványozza, hogy terjesszék ki egész Németországra a Washingtonban kidolgozott megszállási rendszabályokat. Ez tulajdonképpen annyit jelent, hogy mondjanak le a Németországgal kötendő békeszerződésről és meghatározatlan időre hosszabbítsák meg a megszállást.

Visinszkij ezután rámutatott arra, hogy a háromhatalmi javaslatok értelmében a négyhatalmi ellenőrző szerv kebelében szótöbbséggel határoznának, ami nem a megszállók Közti együttműködés, hanem

DIKTÁTUM-POLITIKA BEVEZETÉSÉT JELENTENÉ

Ilyen politikának azonban nem lehet sikere a Szovjetunióval szemben — mondotta.

Következésképpen ezek a javaslatok nem bizonyítják, hogy a Szovjetunióval való megegyezés útja vezet az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország külügyminisztereit egy olyan fontos kérdésben, mint Németország egysége. Ugyanakkor ezek a javaslatok ellentmondanak a német nép jogos érdekeinek és arra irányuló törekvéseinek, hogy minél gyorsabban elnyerje a békeszerződés megkötését és a megszállási rendszer megszüntetését.

— A szovjet küldöttség ezért szükségesnek tartja visszautasítani a háromhatalmi javaslatokat, melyek ellentmondanak a yaltai és potsdami határozatoknak.

NÉMETORSZÁG GAZDASÁGI ÉS POLITIKAI EGYSEGÉNEK

biztosítása céljából a szovjet küldöttség a jelen ülésszak elején tanulmányozás végett javaslatokat terjesztett elő. A szovjet küldöttség meg van győződve arról, hogy azok elfogadása biztosítaná a Külügyminiszterek Tanácsára váró feladatok meg-

oldását.

Acheson, Schuman és Bevin egymásután szólaltak fel és igyekeztek javaslataikat megindokolni és ugyanakkor igyekeztek tárgyilagoságtól mentes formában beállítani a szovjet küldöttség álláspontját.

Acheson azzal próbálkozott érvelni, hogy a bonni úgynevezett „alkotmány” megfelelné a német nép érdekeinek és azt helyeselné Nyugatnémetország egész népe. Minden igyekezetével sem sikerült azonban meggyőznie Visinszkijnek azt a megállapítását, hogy az úgynevezett megszállási statutum tulajdonképpen egyet jelent a békeszerződés megkötésének eljöttével és a megszállási rendszer meghatározatlan időre való kitolásával.

Schuman igyekezett azt bizonygatni, hogy az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország által Nyugatnémetországban külön-külön fogantatott intézkedések jogszerűtiek volna. Azt állította, hogy az úgynevezett „bonni alkotmányt” maguk a németek dolgozták volna ki.

Bevin dicsérte ezután az úgynevezett megszállási statutumokat és az úgynevezett „bonni alkotmányt”, mely szerint „alapot nyújt Német Népközfürsóság felállításának lehetőségére” (!!). Az angol külügyminiszter ezután annak szükségét hangsúlyozta, hogy vegyenek tanulmányozás alá több gazdasági kérdést, melyekről Visinszkij már korábban megállapította, hogy nincsenek kapcsolatban a tárgysorozat szereplő kérdéssel, vagyis Németország egységével. Bevin végül azt indítványozta, hogy tegyék félre a háromhatalmi ja-

vaslat részleteit és egyezzenek meg a „főkérdésben” és tárgyalási alappal foglalják el az amerikai-francia-angol javaslatot s ezután pontról-pontra tanulmányozzák azt.

VISINSZKIJ ISMÉT FELSZÓLALT

és rámutatott arra, hogy az előrehaladott idő miatt nem foglalkozhat az ülés során felhozott összes kérdéssel, de Bevinnek arra az indítványára, hogy a részletkérdéseket tegyék félre és egyezzenek meg a „főkérdés”-ben, kijelentette:

— Köztünk nem a részletkérdésekben, hanem a főkérdésekben vannak ellentétek. Ez onnan ered, hogy a háromhatalmi javaslatok alapjában ellentmondanak a potsdami egyezménynek annak ellenére, hogy ma és előzőleg is Schuman, Bevin és Acheson urak hangoztatták: azok megfelelnek a potsdami elveknek. Ezért semmilyen formában nem fogadjuk el azokat. Ha a három küldöttség javaslatai valóban egyeznének a potsdami elvekkel, akkor nem volna nehéz megegyeznünk.

— Azt mondják, hogy a Külügyminiszterek Tanácsának legutóbbi ülésszaka óta eltelt 18 hónap alatt sok minden változott. Sok minden változott és nekünk figyelemmel kell lennünk ezekre a változásokra. Biztos, hogy sok minden változott e 18 hónap alatt és nemesak e 18 hónap alatt, de a Potsdam óta eltelt négy év alatt. Mégis, a potsdami egyezmény alapelvei változatlanok maradnak — hangoztatta Visinszkij.

A német nép az egységes Németország mellett

BERLIN. — (Agerpress.) A Nácizmus Áldozatainak Szövetsége értekezletet tartott Drezdában a szövetség nyugatnémetországi képviselőinek részvételével. Az értekezlet kiáltványt intézett a Külügyminiszterek Tanácsához a német kérdés megoldását kérve a német nép érdekeinek megfelelő formában.

Az életbenmaradtak és a fasiszta terror idején elpusztultak millióinak nevében kérjük Németország politikai és gazdasági egységének megteremtését és békeszerződés kötését az egyesült és demokráta Németországgal — mondja a kiáltvány.

Május 28-án nagygyűlés volt Drezdában, melynek 50.000 résztvevője csatlakozott a kiáltványban foglaltakhoz és felhívással fordult a német nép Berlinben ülésű harmadik kongresszusához és kérte a béke ügyének, a német nép egységének, szabadságának védelmét.

Kommunista győzelem a nyugatnémetországi szakszervezeti választásokon

BERLIN. — (Agerpress.) A nyugatnémetországi kommunista párt jelöltjeire adták le.

ISMÉT FELLANGOLTAK A HARCOK INDONEZIA-BAN

HÁGA. — (Agerpress.) Az „Indische Courant” című lap jelentése szerint Jáva és Szumatra szigetén kiújultak a harcok.

Dzsozjakarta és Szurakarta vi-

dékén röpcédulákat terjesztenek. Az Indonéz Köztársaság demokratikus arcvonala ezekben elítéli a holland kormányt és Hatta-klíkke közölt aláírt egyezményt és azt az angol-amerikai imperialisták műveinek nevezi. A demokratikus arcvonal arra buzdítja az indonéz népet, hogy folytasson eltökélt harcot teljes szabadságának kivívásáért.

Lemondott

a Kuomintang-kormány

PEKING. — Az „Uj Kína” hírügynökség közli a kínai néphadsereg vezérkarának összefoglaló jelentését, mely szerint a Kuomintang csapatok 1946 óta 5.900.000 embert vesztettek.

A legutóbbi három hónapja végrehajtott hadműveletek során a Kuomintang több mint 300.000 embert, 3800 ágyút, 93.000 fegyvert és 10.000 gépfegyvert vesztett.

A Szabad-Kína rádió újabb jelentése szerint Li-Csung-Yen, a Kuomintang miniszterelnöke benyújtotta kormányának lemondását.

dekk fellismeri osztályhelyzetüket és azt, hogy a kizsákmányoló osztályok elleni harcukat csak az ipari munkásság támogatásával és a munkásosztály élharcosa pártjának vezetésével tudják eredményesen felvenni. Egyre nagyobb tömegekben öszönlenek a demokratikus szellemű tömegszervezetek felé és a szakszervezetek keresztül, a városi dolgozókkal együtt kiüzennek a demokratikus jogok érvényesítéséért.

Olaszország szabadsága és függetlensége biztosításáért. A mostani sztrájkok is azt bizonyítják, ha a sok millió olaszországi mezőgazdasági dolgozó kollektív szerződést, emberi hért és társadalombiztosítást akar — akkor azt csak az ipari munkásság segítségével és a marxista-leninista forradalmi Párt vezetésével tudja kiharcolni és megvalósítani. Sz. I.

Millió ember várja az írást...

Vista ismerkedik a könyvvel

A „Flacăra“, a Művészek Írók Szakszervezetének hetilapja írja:

„Vigyük ki a kultura fátylát a dolgozó parasztság közé“ — írja legutóbbi számában a „Flacăra“. A falvakban s az ország szántóföldjein új élet jelei mutatkoznak. A dolgozó parasztság millióit beburkoló sötétség, a kifejtett, állhatatos munka révén oszladozik. A szegénység mérge és tályogja, a kizsákmányoló osztályok által ördögi buzgalommal terjesztett babonák, mindenütt tűnni kezdenek. A munkásosztálynak a Román Munkáspárt vezetésével kivívott nagy győzelmei, a birtokos osztálynak, mint gazdasági erőnek elpusztítása, az állami gazdaságok felszerelése, a traktor megjelenése, a szegény- és középparasztság társulása, új utakat nyit meg és mélyen megváltoztatja falvainkat. Az osztályharc tüzeiben, legyőzve a zsirosparasztság ellenállását és régi, maradj hagyományok láncát, a mezőgazdasági proletáriátus egyre inkább a városi proletáriátussal halad együtt, ezzel bőseres és boldog élet végleges győzelmét segíti elő.

Ez a harc nehéz és áldozatokkal terhes. A legádázabb ellenség, amit le kell győzni, az irástudatlanság, szokásaival, praktikáival és babonáival, amelyek a szegényparasztság fiait emésztezték.

A harc a kulturotthonokban folyik, amelyek egyre inkább a kultura tüzhelyeivé válnak. Ezen a területen fontos győzelmeiket arattunk. 1949 januárjától máig a kulturotthonok száma hat-ezerről kilencezerháromszárra emelkedett, s számuk állandóan nő. Ezeknek felszerelése, székházak építése, könyvtárakkal, rádió és filmvetítőkészülékekkel való ellátása, olyan hatalmas feladatot hoz, amely magához vonzza és fölemeli a falu egészségét, dolgozó rétegeit és a kultura világosságát terjeszti.

Az irástudatlanság elleni hadjárat az utolsó időkben óriási lendületet vett. Kétségtelen, hogy itt nem elég megállni az írás-olvasás egyszerű elsajátításánál. Ez a hadjárat akkor éri el célját, ha a könyvek nagyfokú terjesztésével, számtalan művészi együttes megteremtésével költődik egybe, s ha művészi és kulturális tapasztalatesere történik a város és a falu, a falusi és gyári kulturotthonok között.

A kultura embereinek, íróknak, színészeknek, festőknek az a feladata, hogy még mélyebben elegyedjenek a harc tüzeibe. Különösen az íróknak kell szélesíteni tevékenységük láthatárát, azét kell szóródnok az ország falvaiban és tanyái között, ahol millió ember várja szomjas lélekkel azt az írott szót, amely tárekvéseiknek megfelel.

„Kiadóinknak, könyvterjesztő központjainknak e harcban fontos szerepük van. Az a feladatuk, hogy mindent megtegyenek a könyvek terjesztése érdekében, hogy e könyvek a legtávolabbi helyekre is eljussanak s hogy enyhítsék azt a kultúrzsomjat, amit a nép érez — tizezernyi már fennálló vagy most szervezendő könyvtárak kell kielégíteniük.“

„Felhasználva a művészet és kultura embereinek tapasztalatait, a szocializmus országában, a munkásosztály pártjának alapos és állandó támogatása segítségével, vigyük ki a kultura fátylát a legtávolabbi falveskába is“ — írja a Flacăra.

— A jegyző, akit már régen megszűntünk, nem akarta, hogy legyen kulturotthonunk, de a falu népe nagyon rajta volt és minden nehézség ellenére, a Román Munkáspárt és a Magyar Népi Szövetség támogatásával, megiscsak megvalósítottuk a közakaratot — ismerjük meg a vistai kultúrtház alapításának történetét.

AZ EZERNEGYESZAZ LELKES FALUNAK NEM VOLT MEGFELELŐ HELYISEGE

Az iskolaépületben csináltak helyet a kulturotthonnak. Kiűtötték a tanítói lakás falait, hogy egy nagy termet kapjanak, színpadot építettek — és most van. Az akkori jegyző akadékoskodott, hogy kérvényezni kell az iskola átalakítását és mindenképpen megnehezítette a nép akaratának megvalósítását.

— Tanítói lakást másikat szerezünk és azt mondtuk, hogy megcsináljuk a kérvényt, de nekifogtunk az átalakításnak, legfeljebb ha nem engedik meg, akkor visszarakjuk a falakat.

ÜGYESEN BERENDEZTEK A KULTUROTTHON TERMET

Padokat csináltak önkéntes munkával. Padokat, amelyek hátrafelé magasodnak, hogy a hátrább ülők is jól lássanak. Azóta élénk kulturélet

folyik itt, egyik színdarabot és gyerekekre. A gyengébbek nem népevelő előadást a másik után akarnak kikérülni az újságra, hát rendezik olyan nagy érdeklődés mellett, hogy bizony a kulturotthon termének a befogadóképessége szűknek bizonyult és most már azon tanakodnak, hogy külön telken egy sokkal nagyobb, teljesen korszerű és csak a falusi kultura munkáját szolgáló házat építsenek.

— Négyszázötvenhat kötetes könyvtárunk van — nyit meg egy szeltrényt előttünk Székely Erzsébet és Mille Ferenc igazgató-tanító.

A könyvek jegyzékében az ideológiai művek mellett ott találjuk a legújabb nevelő hatású szépirodalmat is.

— Hány könyv van jelenleg kézbent? Hány van kiadva olvasásra?

— Harminc. Köztük a „Dehkönyök földjén“, „Az alvás és az álmom“, „Miért erős a Szovjetunió?“, „Párizs bukása“ című művek. Az ifjuságnál van valamennyi.

— AZ IFJUSÁGUNK NAGYON RÁKAPOTT AZ OLVASÁSRA

— mondja Székely Erzsébet, a kulturotthon könyvtárosa és mindjárt meg is említi Nagy István (Putu), Székely János alsó, Molnár István ifjak nevét, mint akik az olvasásban az élen járnak.

— Hát az öregebbek?

— Azok nem nagyon olvasnak még könyveket — hangzik — el a gyengeség beismerése —, de az újságolvasásban azok is erősek. Részt vesznek az értékesebb könyvek ismertetésén, mert minden olyan könyvet, ami nevelőhatású és amiből tanulhatunk, a kulturotthonban ismertetve bemutatunk és megvitatunk.

— Mindenesetre, az öregebbeknek sem ártana egy kicsit kézbe venni és a könyvek lapjait forgatni, de majd el jön ennek az ideje is — bizakodnak a kulturotthon vezetői. Eredmény az, hogy újságolvasásra, műsoros rendezvényekre eljár az egész falu. Ma még csak itt tartunk, de holnap már egy lépéssel tovább leszünk. Bekerül az idősebbek kezébe is a könyv, megköstöljék ők is az olvasás és a művelődés izét és akkor már ők fognak jönni a könyvtárhoz, hogy kapjanak.

A szomszédos iskolatermek izlésesen fel vannak tisztítva, tiszták és mindegyikben Fali-újsággal találkozunk. Maguk a gyermekek írják. Verébfej nagyságú betűk, vonalozott irkalapra írt „cikkek“, de az életet tükrözik felénk, az iskola új életét.

— Bizony, a gyerekek nem egyszer egymást szerkesztik ki az osztályok Fali-újságjain — mondja Mille Ferenc igazgató-tanító —, ki-írják, hogy ki viselkedik jól és ki rosszul, ki tanulja meg az anyagot és ki nem. Serkentőleg hat ez a

AZ ISKOLA ELŐTTI TERSEGEN A KÖZSEG „FALU-ÚJSÁGJA“

Néhány ember böngészte cikkeit. Érdeklődéssel olvasgatják Tósa Kati-András Istvánné cikkét, ami az Al-lami Terv sikeréért igyekszik mozgósítani a falut.

— Kár, hogy ezt a másik cikket elmosta az eső — mondja Diósi Márton és nem látom így a betűket. Majd elhozom a szemüvegemet.

Diósi Márton, hatvannyolc éves, egy hektár földje van. Szereti a Falu-újságot és amint maga mondja: bizony nagyon sokszor hasznosak a cikkek. Soha nem volt még az, ismeri be, hogy mi magunk irtunk volna újságot és most már ezt is megértük.

— Hát, a vetési munkák idején meg éppen nagyon lestük a cikkeket, különösen azután, hogy Szalós Jánost, a jágert kiserkesztették, mert elmaradt a munkával. Nem rossz ember — menti mindjárt a kiserkesztettet —, három hektáros szegény dolgozó földműves, csak olyan lassu, tempós természete van. De a cikk után ugyancsak meggyorsult. Egy-kettőre behozta a munkában a hátralékot.

Napragyogásban fürdik Vista. Az apró házak és a falu fölé boruló domboldalon legelő juhok. Az iskola és a faluújság előtt álló csoport. Meleg sugarak érelik a hátában és a lelkekben is a vetést, mely lassan már kalászbá szökik. A falu olvas és akarja a kulturális felemelkedését, mert tudja, hogy — mint Népköztársaságunkban minden — ugy ez is érte, a dolgozó nép jobb életért van.

(t. — k. —)

A szabad emberiség tavasza

Arcomat az ablakhoz szoritottam. A repülőgép szárnyai alatt Auschwitz bukkan föl. Auschwitz... Ez az a hely, ahol a hilleristák gázkamrákat építettek, gyermekeket és asszonyokat öltek meg. Innen füstölték ég felé a halottégetők s a hamut Lengyelország árva földjein és felperzselt falvain szórták széjjel.

Ahogy keresztül repültünk Auschwitzon, ezt gondoltam magamban: Vajjon újra kígyúlnak a halottégetők? Vajjon megint fölemelkednek a füstfelhők s a béke ellenségei a gyerekek testét újra mély gödrökbe dobják? Nem, a népnek ezt nem szabad megengedniük! A világ népeinek egysülése kell, a millióknak meg kell jelennie a churchilleket, ki kell tépni az erőt a kezükből és helyre kell állítani a békét az egész világban! Ilyen gondolatokkal érkeztem a béke barátainak párti világkongresszusára.

A világkongresszus szószék volt, ahol hat-hatmillió különböző nemzetiségű, különböző

Sokan látták az „Egy igaz ember története“ című nagy szovjet filmet. E történetnek élő hőse Alexej Mereszjev szovjet repülő-tiszt, aki a párisi békeértekezleten a Szovjetunió egyik kiküldöttje volt s ottan élményeiről s a békevel kapcsolatos gondolatairól a „Komszomolszkaja Pravda“ című lapban most számol be.

zö gondolkozásu, különböző pártállásu ember nevében beszéltek, ahol számtalanszor kijelentették azt, hogy nem és nem lesz új háború! A népek megjeléznek az új háborus uszítókat!

A kongresszus egyik ülése után kimentem az utcára. A kiküldötöket ezer és ezer ember várta. Köztük a második világháborúnak igen sok rokkantja is. Kocsikban, mankóra támaszkodva jagadtak bennünket.

— Eljen a Szovjetunió! — hallatszott az üdvözlés a veteránok köréből. — Eljen Szta- lin!

Megfogtam a vesszűket és beszélgettem a frontbajtársakkal. Ismerték sorsomat. A háború idején, Lenín-

grád mellett, egyenlőtlen küzdelmet vívtam a fasiszta rablómadarakkal. Repülőgépeket lelőttem s én súlyos sebesülten egy erdőbe zuhantam. A frontvonalaktól messze voltam. Tizennyolc napig csusztam a hóban. A helyi lakosok és a partizánok szedték fel. Szovjet orvosok megmentették az életemet, de minkét lábomat elvesztettem. Bátoroságot mégsem vesztettem el: akardterem megfeszítésével megszoktam a műlábakat és újra hadipilóta lettem. Es ime egy szovjet ember, a honvédő háború egy rokkantja, szovjet repülő műsor-műsora öltöztetve, ott áll szemtől-szembe a francia rokkant bajtársakkal és hallgatta lelkes

szavait. Mindent el akartak mondani, ami csak szívükben összegyűlt.

Alkalmam volt megismerkedni a gyarmati országok kiküldöttjeivel. Mindnyájan csodálatukat fejezték ki a Szovjetunióval, győzelmével, kulturájával szemben.

A fasiszmus a népnek halált és rab-szolgaságot hozott. De a Szovjetunió megmentette az egész világot. Ma az amerikai és angol reakciók vissza akarnak térni a hitlerista morálhoz. Sötét erők újra „keresztshadjáratra“ gyűlkeztetnek a Szovjetunió ellen. Új Majdanecket és új Auschwitzot akarnak teremteni, könnyeket akarnak látni, vért ontani. Májusban vagyunk. A szabad emberiség tavasza ez. Es a népek nem rómúlnek meg a háborus uszítólc fenyegetésitől.

Megalakult a RNK Irószövetség nagyváradi fiókjá

NAGYVÁRAD — Vasárnap délután az Irószövetség elött megalakult Nagyváradon a Román Népköztársaság Irószövetségének helyi fiókjá. Az alakuló gyűlésen Sóni Pál, az Irószövetség központi vezetőségének üdvözlését tolmácsolta és rámutatott az írakra váro legközelebbi feladatokra. Kifejtette, hogy az Irószövetség teljes támogatásban részesíti a vidéki írókat és különösen hangsúlyozta: ez a támogatás csak úgy vált lehetővé, hogy a Román Munkáspárt és kormányunk fokozott figyelmet fordít és egyre nagyobb segítséget nyújt Népköztársaságunk bosszúletes szándéku és törekvésü íróinak.

A közgyűlés ezután egyhangúlag Horvát Imrét választotta elnöké. Titkárok lettek: Manitu Ioan és Hornyák József. Az általa vezetőségnek tagja még Nagy Sándor és Stanciu Eze.

Vasárnap délután az Irószövetség már meg is tartotta első előadását. Az előadást Puskin születésének 150-ik évfordulójára szentelik. A nagyváradi Filharmónikusok Puskin—Csajkowszki „Anyegin“ című operájából adtak elő részleteket, majd Puskin: „Üzenet Szibériába“ című versét Bartos Ede, a nagyváradi Állami Magyar Színház művésze magyarul, C. Parvulescu pedig románul szavalta el. Puskin munkásságáról és életéről Maghiar Vasile, a Crisana munkatársa és Sóni Pál, az Irószövetség központi kiküldöttje tartott előadást. Ithász Klári, a nagyváradi Állami Magyar Színház művésznőjének szavalata után a jól sikerült rendezvény a Filharmónikus zenekar és az egész-ségügyi szakszervezet énekkarának műsorával ért véget.

A földmunkások szerződése

A földmunkás szakszervezetek már régen el kellett volna készíteniük a mezőgazdasági szektorban érvényes kollektív szerződés-tervezetet. Az Országos Szakszervezeti Tanács Központi Bizottságának április 1-2. napjain hozott határozata szerint a mezőgazdasági szektorban az új kollektív szerződésnek „tükröznie kell az alkalmazottak és az állami gazdaságok, valamint a gép- és traktorállomások között fennálló együttműködési viszonyt, konkrét és kölcsönös munkavállalások alapján kell összekötnie az illető egység fejlődéséért folytatott erőfeszítéseket.”

Mezőgazdaságunk elmaradottságának felszámolásáért és a falu szocialista átalakításáért folytatott harcban igen nagy szerepe van a mezőgazdasági alkalmazottak kollektív és egyéni szerződéseinek. Dolgozó földműveseink egy része állami birtokokon dolgozik vagy pedig kulákoknál szerzi meg mindennapi kenyerét. Eppen ezért, az állami birtokok, a gép- és traktorállomások vezetősége és a dolgozó földművesek között megkötött kollektív munkaszerződések csakis a dolgozók jogait és kötelezettségeit és egymás kötelezettségvállalásait sorolják fel.

Egészen más a helyzet azoknál a dolgozó földműveseknél, akik a kulákoknál dolgoznak. Ők a munkaszabályok ellenességével, a falu kiszákmányoló elemeivel állnak szemben és éppen ezért, érdekeik és céljaik nem azonosak, hanem merőben ellentétesek. A mezőgazdasági szektor egyéni munkaszerződésai pontosan meghatározzák a kulákok szolgáltatásában álló bér-munkások járandóságait. Arra kötelezik a kulákokat, hogy alkalmazottjainak egészséges munkakörülményeket, megfelelő és tiszta szállást, napi háromszori étkezést biztosítsanak, betartsák a hivatalos nyolcórás munkaidőt, az esetleges túlórákat pedig hiánytalanul megfizessék. A napokban megjelent minisztertanácsi rendelet szabályozza a mezőgazdasági bér-munkások besorolását és javadalmazását. Az egyéni munkaszerződésben a dolgozónak is köteleznie kell magát arra, hogy munkáját pontosan elvégezze és a reábizott mezőgazdasági szerszámokat, állatokat legjobb tudása szerint gondozza. Az új egyéni szerződések még jobban biztosítják a dolgozók érdekeinek védelmét és pontosan meghatározzák a sztrájkjogait és kötelezettségeit és ezzel módot adnak a földmunkás szakszervezeteknek, hogy ellenőrizhessék azt, hogy a kulák teljesítette-e munkavállalójával szemben fennálló kötelezettségeit.

A mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezeteire igen komoly és felelősségteljes munka vár a mezőgazdasági szektorban érvényes kollektív és egyéni szerződések megkötésénél. Fel kell használniuk azokat a tapasztalatokat, amelyeket az állami ipari szektorban szerzettek a kollektív szerződések megkötése körül és mozgósítanik kell a mezőgazdasági bér-munkások tömegeit a kollektív és egyéni szerződések megkötésére. Komoly harci szerepet jelent a kollektív és egyéni munkaszerződések megkötése dolgozó földműveseink kezében, mert hozzásegít a falu szocialista átalakításáért vívott harc mielőbbi sikeréhez.

gy. d.

Egész Székelyföld ifjúsága felvonul a kulturversenyekre

A székelyföldi kulturversenyek keretében számos székely község ifjúsága elhatározta, hogy népi táncokon kívül a testvériség kifejezéséeképpen román és orosz népi táncot is bemutat. A székelyföldi románok községei ifjai magyar és orosz népi táncok betanulásával tesznek hitet a testvériség mellett. A versenyek lendületére jellemző, hogy a legtöbb községben a dolgozó ifjak mindannyian részt akar venni a kultúrversenyeken.

Csik megyében az Ifjúsági Szövetség falusi alapszervezetei a kultúrversenyek tánc-, dalos- és színjátszó csoportjait az alapszervezet tagjaiból és az alapszervezet által mozgósított dolgozó ifjakból toborozták.

A csikszentimrei kultúrversenyek tagjai mind olyan ifjak, akik kora reggeltől késő estig dolgoznak, mégis jókedvvel mennek a próbákra. Jó példával az alapszervezet titkára jár elől, de a község tanítói is igen nagy segítséget adnak.

A nagytsnádi IMSz-szervezet 120 tagja közül 97 tagja a kultúrversenyre. Két szindarabban, ének-karral és táncszámokkal készülnek a kerületi versenyre.

A csikszentimrei kultúrverseny keretén belül két kultúrversenyt is vesz részt.

A csikszentimrei ifjúságnak még csak kis hányada kapcsolódott bele a versenybe. Az Ifjúsági Szövetség helyi szervezete nem mozgósította kellőképpen tagjait. A község 400 főnyi ifjúságából csupán 30 vesz részt a versenyen.

A felsőháromszéki falvak dolgozó ifjúsága lázasan készülődik a nagy versenyre. A környék legkisebb falujában, Hiliben eddig csak színjátszó csoport működött, de most a versenyre való tekintettel, egyik napról a másikra megszervezték a táncosportot és a dalárdát is.

A kézdíszentléleki ifjak az elsők között kapcsolódtak be a verseny-előkészületekbe. A „Móeok asszonya” című szindarabban készülnek.

Szentkatolnán kétszázán kapcsolódnak be a versenybe. Három táncegyüttest szerveztek meg. Az óvodás gyermekek is bekapcsolódtak az előkészületekbe. A versenyen kívül ugyan, de ők is fel fognak lépni gyermek-táncokkal és dalokkal.

Háromszék megyében az első hét körzeti versenyre több mint 10.000 néző gyűlt össze. Barót, Uzon, Szentiván, Zabola, Gidófalva, Barátos, Nagyajta és Középjajta voltak a versenyek győztesei.

A marosmegyei ifjak is lelkesen kapcsolódtak be a versenyekbe. Székelykövesden három szindarabban, valamint románokból és magyarokból álló, román és magyar műsort előadó énekkarral készülnek a versenyre. Gálfalván a kultúrverseny keretén belül marxista tanulmányi kört alakítottak és minden irányban kihasználják a versenyek mozgósító erejét.

Udvarhely megyében mintegy 550 község áll versenyben. A versenyzők igen nagy számát az ifjak tömege képezi. A mezői munkálatok elvégzése után esténként szüntelenül próbálnak az ifjak.

A székelyszentimrei község ifjúsága a havasokról jár le esténként a próbákra. Rendes körülmények között a havasokról csak szombaton este menek haza. Már ez a tény is bizonyítja, hogy a dolgozó ifjak minden akadályt leküzdve kapcsolódnak bele a versenyekbe.

Szakkönyvtárak nyitnak a Bolyai Egyetemen

Könyvtárak, olvasószobák, csöndes parkok várják a Bolyai Egyetem vizsgázó diákjai!

KOLOZSVAR. — Kedden, délután felszerelt díszkerthöz június 31-én szakkönyvtárak nyitnak meg a Bolyai Tudományegyetem három épületében. E könyvtárak és olvasótermek létesítése különösen most, közvetlenül a vizsgák idején, rendkívül fontos. Ismeretes, hogy a túlszűrt Egyetemi Könyvtárban nem készülhet elővizsgáira sok száz egyetemi diák. A Bolyai Egyetem 1400 hallgatója most saját szakkönyvtárhoz, csöndes olvasóteremhez és pa-

hallgatóságának tanulmányi szempontból szüksége van. A központi épületben folyóirattal is berendezték a könyvtár mellett. A megnyitón Cseh Gyula tanulmányi igazgató, egyetemi tanár méltatta a házi könyvtárak jelentőségét. A diákság jelentek meg a könyvtárak ünnepélyes megnyitóján és nagy örömmel vették tudomásul a Bolyai Egyetem legújabb megvalósítását.

szakkönyvtárak nyitnak meg a Bolyai Tudományegyetem három épületében. E könyvtárak és olvasótermek létesítése különösen most, közvetlenül a vizsgák idején, rendkívül fontos. Ismeretes, hogy a túlszűrt Egyetemi Könyvtárban nem készülhet elővizsgáira sok száz egyetemi diák. A Bolyai Egyetem 1400 hallgatója most saját szakkönyvtárhoz, csöndes olvasóteremhez és pa-

BELPOLITIKAI KÖRKÉP

Juliusra termelnek a vajdahunyadi acélöntők

Tegnap elindult az első munkás-üdülőcsoport Kisiparosok adókönyvtése

A vajdahunyadi vasművek dolgozóinak az élizemekhez intézett munkaverseny felhívása még lelkesebb munkára ösztönözte az üzem munkásait, technikusait és mérnökeit, hogy megfizetett munkával dolgozzanak az Állami Törvényszék negyedik előirányzatának teljesítéséért és tulszárnyalásáért.

Az „Egy üntést egy váltásban, jöminőségű acélt!” jelszóval megindított szocialista munkaversenyekben az acélöntők már is jelentős eredményeket értek el. Május 26-án teljesítették a júniusra előirányzott termelési tervet és május 27-én, reggel 7 órakor megkezdtek a júliusi terv teljesítését.

A magasolvasztó kamencék munkásai és technikusai sem maradtak le a szocialista munkaversenyekben. Az Állami Törvényszék negyedik előirányzott termelési terv teljesítésében ők is szép eredményeket értek el. Tíz nappal a határidő előtt, május 21-én, befejezték az előirányzott termelési tervet és azóta júniusra termelnek.

7.000 DOLGOZÓ MENT EL ÜDÜLŐTELEPRE JÚNIUS 1-ÉN

Az állami Társadalombiztosító Tanács a napokban sajtóértekezletet tartott, amelyen Lepádatu Constantin, a Tanács elnöke közölte, hogy az Országos Szak-

szervezeti Tanács több mint 100 ezer, a termelésben élenjáró dolgozót üdülőtelepekre és gyógyfürdőkre küld.

Május 31-én este és június 1-én reggel az első 7.000 alkalmazottból álló üdülőcsoport indult el az Országos Szakszervezeti Tanács 12 gyönyörűen felszerelt gyógyfürdőjére és a minden kényelemmel ellátott 17 üdülőtelepére.

Az első csoport 15 napot tölt az üdülőtelepeken, azokban a villákban, amelyeket az Országos Szakszervezeti Tanács már előzőleg a legkényelmesebben felszerelt. Az üdülőtelepekre és a gyógyfürdőkre az OSZT eddig 9.530 ágynót, 2.757 székényt, 2.409 asztalt, 11.328 székot, 24.170 lepedőt és 12.315 párnahuzatot küldött. Ugyanakkor, eddig összesen 350 vagon különböző tárgyat küldött az üdülőtelepekre és gyógyfürdőkre.

Az OSZT 12 millió lejt juttatott az üdülőtelepeknek és gyógyfürdőknek, amely összegből, többek között, 1.300 sakkóba asztalt és sakkot, 650 rádiókészüléket, 10 rádióerősítő állomást és sportfelszerelést vásárolnak. Minden egyes üdülőtelepen és gyógyfürdön egy-egy központi könyvtárat létesítettek, a kisebb villákban pedig jelentékeny számú könyvből könyvtárat rendeztek be.

KISIPAROSOK ADÓKÖNYVTÉSE

A pénzügyminisztérium az ideiglenes bizottságok pénzügyi osztályainak körlevelet küldött a kisiparosok megadóztatásával kapcsolatban.

A pénzügyminisztérium a kisiparosok segítségére kíván sietni, amikor elrendelte, hogy az 1949. évi megadóztatások általán-alapon történjenek, függetlenül az elmúlt évi jövedelemadótól.

A körrendelet végrehajtására az ideiglenes bizottságok pénzügyi ügyosztályai hivatalból helyesbítik az eddigi rendeletek alapján történt megadóztatásokat és valamennyi kisiparost csak általán-alapon adóztatnak meg.

Azok a kisiparosok, akik általán-jövedelmén felül voltak megadóztatva, nem részesülnek helyesbítésben és nem kapják vissza a befizetett többletet, mert helyzetüket az év végén tisztázzák, amikor majd véglegesen a megadóztatást.

HOGYAN SZÜNTETHETIK MEG A KISIPAROSOK MŰHELYEIKET?

A minisztérium a körrendelet értelmében, a mesterkomunisták beadott kérelmekkel a jövőben kérszerűen az ipariügyi minisztérium kisiparos ügyosztályához kötelesek fordulni, amely egyedül illetékes a műhelyszüntetéssel kapcsolatos kérdésekre.

Öt új MNSz szervezet

A MNSz IV. Országos Kongresszusa a nagyobb taglétszámmal rendelkező városi szervezetek átalakítását határozta el. Ennek során vasárnap Kolozsváron is a városi szervezet helyett öt kerületi szervezet létesült.

Az átszervezési munkálatokat a kolozsmegyei végrehajtóbizottság irányította. Előre elkészített munkaterv keretében dolgozták fel a tennivalókat. Az előkészületi munkákat a kerületenként megszervezett ötös bizottságok végezték. A bizottságok komoly, eredményes munkát végeztek. Számbavették a kerület MNSz tagjait, felmérték a tennivalókat. Az eredmény már a kerületi szervezetek alakuló gyűléseit megelőző időszakban látható volt. Az eddig papíron szereplő utcafelelősök munkát vállaltak és az átszervezés során közel 10 ezer tagot mozgósítottak. Kapcsolatot teremtettek a szervezet és a MNSz tagok között. Ennek a munkának köszönhető, hogy május 29-ig a kerületi alakuló gyűléseken közel 6000 ember vett részt. Komoly eredmény ez, ha tekintetbe vesszük azt, hogy az 1948. évi MNSz kolozsvári szervezet jelszójú közgyűlésén alig jelent meg 1500 tag.

Az alakuló gyűlések azt igazolták, hogy a kerületek MNSz tagjainak politikai színvonala emelkedett. A jelenlevők között nem láttuk a „dobzselásló” módjára igenlőket, vagy fejbólogatókat, hanem a résztvevők harcos jelszavaikkal tüntettek a népi demokrácia, annak ércsapata, a Román Munkáspárt mellett. Az új vezetőség pedig, akiket a városi dolgozói közül választottak beszédekben ígéretet tettek, hogy a szervezeti élet fellendítésével mozgósítani fogják a széles magyar dolgozó tömegeket az Állami Terv megvalósításáért. Eredménye volt ennek a mozgósításnak az is, hogy a gyűlésen résztvevők sorában dolgozó földműveseket is nagyszámban láttunk. A választó gyűlések nem a nemzeti elszigetelődés jegyében, hanem a proletár nemzetköziség szellemében zajlottak le. A dolgozók melegen tüntettek a béke hatalmas bástyája, a Szovjetunió mellett és zsenidális vezetője, Sztálin mellett.

A kolozsvári öt kerületi szervezet átalakításának eredményei mellett azonban hiányosságok is voltak. Az előkészítő munkálatok során nem fordítottak gondot a hóstáti dolgozó földművesek mozgósítására. Továbbá a kulturális sorok megszervezése körül is baj volt. Ezek nem mindenben szolgálták a kultúrforradalmat. A kerületek alakuló gyűléseinek székházai kicsinyeknek bizonyultak. Nem mérték fel a székházak nagyságát és befogadóképességét. Ezért sokan a tagok közül kívül maradtak és hazaszivárogtak. A gyűlések résztvevői többségben nők voltak. Ez arra enged következtetni, hogy a múltban a nőket nem irányította a városi szervezet a Demokrata Nők Szövetségébe és ezek ma is távol tartják magukat az egységes női szervezettől.

A kolozsmegyei végrehajtóbizottságnak továbbra is komoly segítséget kell nyújtania a kezdő városi szervezeteknek. Munkába kell állítani az aktivistákat. Ki kell építeni a szakhizottságokat és sürgősen meg kell kezdeni a tagok politikai nevelését is. Sürgős feladat az is, hogy a városi szervezetekben lévő MNSz tagok sorai között is meginduljon a tisztogatási munka.

Az átszervezett kolozsvári kerületek csak így kapcsolódnak be az ország dolgozó előtt álló nagy-szerű feladatok teljesítésébe.

b. a.

**NYUGATON ZIVATAR-
HAJLAM**

Az óceáni hűvös léghullám még mindig a München, Prága, Danzig vonalon vesztegel. E vonaltól nyugatra tegnap 15-18 fokos hőmérséklet és esős idő uralkodott, míg föle keletre 30-32 fokos hőség és szép derült idő volt. Erős légnyomás-emelkedés a grönlandi térségben jelzi a szokásos június eleji lehűlés 6-7 napon belüli bekövetkeztét.

Erdélyben nem változott az idő. A hőmérséklet nyugaton meghaladta a 30 fokot; Kolozsváron 28 fok volt. Este 9-kor 17 fok, a légnyomás 760 mm., alig változik.

Várható időjárás esütőtök délig: Mérsékelt, időnként élénkebb dél-délnyugati szél, nyugaton erősebb felhőképződés, zivatarhajlam. Keleten továbbra is szép, száraz idő. A meleg esütőtökön nyugaton kissé mérséklődik, keleten tovább tart.

A NAGYMULTU NAGYBANYAI festőiskola május hónap folyamán újra megnyitotta kapuit. Modelleket szerződöttetett s a nagybányai művészek vezetése alatt rendszeres rajzgyakorlatokat tartanak kezdők, haladók és művészek részére.

UJABB 200 SZTRAJKOLÓ MEZŐGAZDASÁGI munkást tartóztatott le az olasz rendőrség Cremona tartományban.

ÖTSZÁZNEGYVENEGY CSEPLŐGÉPET, VETTEK nyilvántartásba Temes megyében. Ebből 366 cseplőgép teljesen üzemképes és 167 gépen pedig folynak a javítások. Nyolc cseplőgépet kicseréltnek.

JUNIUS 1-ÉN LÉP ÉLETBE a tervezésű vasúti teherszállítás. Az árucikkeket fontosságuknak megfelelően több csoportba osztották. A vállalatok havonta készítik el szállítási terveiket és közlik a vasúthoz való továbbítás céljából az illetékes szakminisztériummal.

Holnaptól osztják

a száraztészta és a grizt

KOLOZSVÁR. — A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi osztálya közli, hogy a száraztészta és a griz kiosztását a szétosztással megbízott szervek június 2-án megkezdik. A kiosztást a kereskedelmi és élelmiszerügyi minisztérium rendelkezése alapján végzik.

Az A, B, B1 és C jegyekre 1000 grammot, D1 és D2 jegyekre 500 grammot, a szanatóriumok és tüdőgyógyászati intézetek részére személyenként 2500 grammot, az étkezdéknek, internátusoknak, otthonoknak és fogházaknak személyenként 500 grammot adnak ki a szétosztással megbízott szervek. A kiosztást a május hónapi élelmiszerjegy 3. számú különfelék szelvénye alapján végzik. Az intézmények részére az előző intézkedések betartásával utalják ki a megfelelő mennyiséget.

A grizt a D2 és a grizjegyekre osztják. A D2 élelmiszerjegy 10. számú különfelék szelvényére 500 grammot, a két éven aluli gyermekek griz jegyére 3000 grammot, a kórházakban levő betegek részére személyenként 3000 grammot és az otthonok, internátusok, s.b. részére személyenként 1500 grammot osztanak ki.

A kiosztást a szövetkezetek és állami üzletek végzik. A kereskedelmi osztály közli az érdekeltekkel, a száraztészta és griz kivételénél kerülje a tolongást, mert elegendő mennyiség áll rendelkezésére és a szétosztással megbízott szervek mindenkit kielégítenek.

Hírverő versenyek az ifjúnokás Kupa tiszteletére

Az Ifjúnokás Kupa tiszteletére június 2-5 között, az ország több városában hírverő mérkőzéseket játszanak legjobb labdarúgó- és kosárlabdacsapataink. A motorkerékpárosok is szívesen jutnak a hírverőversenyek során. A tervek szerint június 4-én Csíkszeredán bugnak majd fel a motorok. Ugyanaznap rendezik meg a Csíkszereda-Sepsiszentgyörgy közötti motorkerékpárversenyt.

A labdarúgó mérkőzések műsora a következő: Gázmetán Medgyes-CFR Kolozsvár mérkőzés Székelyudvarhelyen június 2-án. — KESSE-Metalohimie Bukarest Sepsiszentgyörgyön, június 3-án. — ICO-ITA Kézdi, vásárhelyen, június 4-én. — RATA Marosvásárhely-CFR Bukarest, Csíkszeredán, június 4-én.

A kosárlabdázók Marosvásárhelyen szerepelnek. Június 5-én a bukaresti CFR férficsapata a marosvásárhelyi CFR csapatával, míg Bukarest női válogatottja Marosvásárhely csapatával mérkőzik.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felélős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéktől F. soc. 2249. szám alatt. A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Lassusági verseny a tordai posta hivatalánál

A bágyoni állami gazdaság egyhetes késéssel kapja meg postáját. A gazdaság vezetősége lépéseket tett a tordai postahivatal igazgatójánál, hogy az állami gazdaság postáját ne küldjék ki Moldovénestbe, ahonnan 2-3 napi heverés után kézbesítik a bágyoni községházra. Itt szintén 2-3 napi fekvés után küldik csak tovább a községtől mintegy tíz kilométerre fekvő állami gazdaságra.

Az állami gazdaság vezetője arra kérte a tordai posta igazgatóját, hogy a részükre érkező küldeményeket tartásák Tordán, uhova naponta beküldenek valakit postájukért. A teljesen jogos és méltányos kérés azonban úgy látszik a tordai postahivatal részére különös nehézségeket okoz, mert az állami gazdaság postája továbbra is Moldovénesten keresztül ér el a gazdaságra, hogy így a hivatalos levelek és a gazdaság alkalmazottai részére érkező lapok egyhetes késéssel érkeznek.

A postafüggetlenség felé fordított figyelmébe ajánljuk a tordai postahivatal bürokratikus magatartását a bágyoni állami gazdasággal szemben, mert elképzelhetetlennek véljük, hogy egy kis jóakarattal nem lehetett-e volna megoldani ezt a valóban különös helyzetet, hogy a tíz kilométernyire fekvő Tordáról egy hét alatt érjenek el a postai küldemények a bágyoni gazdaság dolgozóihoz.

MOZIGÉPEKET AJANDEKOLÓ

ZOTT a művészetügyi minisztérium az udvarhelymegyei Zetelaka és Olasztelek községek kultúrathivatalának. A gépeket a Szovjetunióból kaptuk. A gépek átvételkor a község dolgozó közönségét fejezték ki a Szovjetunió és kormányunknak.

MEGNYILT A TEMESVÁRI TEXTIMIS gyárban létesített gyapotipari mesterskola. Az iskolán 37 termeléstől kiemelt temesvári, aradi és lugosi mester vesz részt. A tanfolyam négy hónapot tart.

NAGY SIKERREL VIZSGÁZTAK LE

az udvarhelyszéki hat hónapos ápolónői tanfolyam hallgatói. A tanfolyamon 22 hallgató vett részt. A vizsgázók közül számosan kitűntek.

TÖBB MINT 10.000 KÖTETBŐL

ALL a román-szovjet tanulmányi intézet könyvtára. Ezenkívül 6000 folyóirattal, valamint számos újsággal is rendelkezik. Az óriási könyvtár napról-napra gyarapszik.

FOLYIK A MNSZ VÁLASZTÁSOK

ELŐKÉSZÍTÉSE ÓBRASSÓBAN. Az utcafelelősök versenyszere munkát vállaltak, hogy a jövőbeni kerületüket, amely önálló helyi szervezet lesz, a legmesszebbmenően támogatják.

ÚJ RAKTÁREPÜLET FELÉPÍTÉSE

VÁLLALTAK ÖNKÉNTESEN munkával a nagyváradi Zenkl-festékgyár dolgozói. A régi raktárepület kiegészítésére nyílt és sok esetben az árut a szabadban tartották.

SZOLGÁLTATOS GYÓGSZERTARAK

június 1-én, száma: 2. állami gyógyszerintézet (volt Apostol) Dózsa György-utca 37, az 5. számú állami gyógyszerintézet (volt dr. Kohn) Szabadság-tér 10, az 11. számú állami gyógyszerintézet (volt László J.) Cipariu-utca 3 (Tanítók háza mellett) és az 13. számú állami gyógyszerintézet (volt Amírás) Danton-utca 1 (Rákóczi neved) szám alatt.

UJAJTA VETŐGÉP ÖSSZEÁLLÍTÁSÁN

dolgozik a magyarországi Kánya község egyik dolgozója. Vaskó Imre földműves új rendszerű vetőgépeinek szerkezete egyszerű és gazdaságos. A találmányt felküldte a magyarországi Országos Találmány Hivatal szakértőjéhez.

GYILKOLT AZ ORKÁN AMERIKÁBAN.

AZ USA több államában vasárnapra virradólag nagyerejű orkán dühöngött. Az eddigi jelentések szerint 41 ember meghalt és több mint 200 megsebesült.

ÜNNEPELYES KERETEK ZÖTT

avatták fel az első pionír csoportokat Sepsiszentgyörgyön. Az avatási ünnepélyt a volt Mikó Kollégium tornatermében tartották meg. Az újonnan felavatott uttorok délután kulturműsört tartottak.

JÓLSIKERÜLT MAJÁLIS RENDEZETT

a napközi otthon javára a kakszentmártoni állami gépközpont. A majálison a szatmári ifjúmunkások és a szomszédos falvak földművesei is résztvettek. A kulturműsört a gépközpont kulturesportja és a RDNSZ szatmári kulturesportja adták.

A RENDŐRSÉG TÖBB HELYEN MEGTAMADTA

a sztrájkoló mezőgazdasági munkásokat San Sereoban Olaszországban. Casaleveleiben letartóztatottak 43 sztrájkoló munkást.

AZONNAL SZÁMOLJANAK EL AZ INTÉZMÉNYEK ÉS VÁLLALATOK AZ ÉLELMISZER JEGYEKEL

A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi osztálya közli a vállalatokkal és intézményekkel, hogy amennyiben az élelmiszerjegyekkel még nem számoltak el, úgy ezt 24 óra belül tegyék meg. Abban az esetben, ha ezen határidőn belül nem számolnak el, úgy a következő évnegyedre, vagyis július, augusztus és szeptember hónapokra a szükséges jegymennyiséget nem kapják meg, mert a kereskedelmi osztály június 3-ig el kell készítenie a kimutatását.

EGY ÉVRE ÍTÉLTÉK KAKAS ISTVANT

A kolozsvári ítélőtábla népi ülnökökkel kiegészített tanácsa az elmúlt napokban hozott ítéletet Kakas István nagyváradi illetőségű háborús bűnös ügyében. A fasiszta diákvért egy évi fogházbüntetéssel, 2000 lej pénzbüntetéssel és 3000 lej bírósági költség megtérítésével sújtották.

A révi cseppkőbarlanghoz rendez népi kirándulást a kolozsmegyei szaktanács

KOLOZSVÁR. — A Kolozsmegyei Szaktanács június 5-én, vasárnap reggel 6 órakor, nagy népi kirándulást rendez a szakszervezeti dolgozók részére a révi cseppkőbarlanghoz. Az Országos Szakszervezeti Tanács közbenjárására a CFR vezérigazgatósága vasúti kedvezményt biztosított mindazon szakszervezeteknek, melyek vasárnaponként kirándulásokat rendeznek.

Az év első nagy népi kirándulására eddig közel nyolcszázan jelentkeztek az egyes szakszervezetektől. A szaktanács vezetősége a jelentkezés határidő elcsúszásából dőlő 13 óráig hosszabbította meg, hogy mindazok a dolgozók, akik részt akarnak venni ezen a kulturműsorral, zenével és sportműsorral egybekötött népi kiránduláson, a fenti időpontig saját szakszervezeteiknél jelentkezzenek. Családtagok is jelentkezhetnek. Részvételi díj személyenként 126 lej. Indulás reggel 6 órakor, visszérkezés Kolozsvárra este 10 órakor.

Világosság sport

Budapesti Prága Szófia a RNK sportolóinak győzelmeitől hangos

A RNK sportolói három baráti ország fővárosában szerepeltek az elmúlt vasárnap. Mind a három helyen győzedelmesen állták meg helyüket. Mindannyian átéreztek, tízezrek előtt kell bizonyítást tenniük, hogy az a nagy igyekezet és áldozatkészség, amellyel Népköztársaságunk vezetői minden sportnak megadják, nem maradt eredménytelen és hozzájárult sportolóinkat a komoly nemzetközi színvonal eléréséhez.

Ökölvívóink Szófiában, 20.000 néző előtt mérköztek meg a baráti Bulgária öklözőivel. Az eredmény nem várt nagyarányú győzelemmel jelentette. 11:5 arányban győzni idegenben, olyan teljesítmény, ami minden dicséretet megérdemel. Ökölvívóink közül Fiat György, Ambrus Ferenc, Linca Nicolae, Giobotaru Dumitru és Boghita fölényesen győztek ellenfelük ellen. Toma Constantin döntetlenül mérkőzött, míg Ambrus Mihály és Bo-mija Ion verséget szenvedett. A mérkőzést Magyar Giza (Magyarország) vezette le mindkét fél legnagyobb meglepetésére. Magyar Giza a mérkőzés után kijelentette, hogy kellemes meglepetést jelentett számára ökölvívóink egyszerű technikai felkészültsége.

Teniszezőink a prágai nemzetközi versenyek első két napján pompásan szerepeltek. Ellenfelüket fölényesen győzték le. Eredményük: Gogu Viziru—Kalous (cseh) 6:0, 6:0. Cobzuc—Horak (cseh) 6:1, 6:1. Marin Viziru—Brabelec (cseh) 6:3, 7:5. Schmidt—Rihca (cseh) 6:0, 6:1. Atlétáink Budapesten szerepeltek nagy sikerrel. A már füzött eredményeken kívül, technikai okokból csak ma tudjuk közölni a 400 méteres síkfutásban elért időket. A versenyt Bánhalmi 49.9 mp-es idővel nyerte. A másodikként befutó Moina Ioan ideje 50.3 mp. volt. A női 100 méteres futásban Ernet 52.3 cm-es ugrással a második helyen végzett.

Mit végzett a torda-aranyosi földmunkás szakszervezet?

Eredmény:

Megvédték 15.000 földmunkás érdekeit

TORDA (Tudósítónk írja) — A Földmunkás Szakszervezet az Országos Kongresszus óta eltelt időben megújult lendülettel folytatta tevékenységét Torda-Aranyos vármegyében. Igyekezett megerősíteni a szervezeti életet és törekedett a tagok anyagi és szellemi színvonalának emelésére. A megyében a Földmunkás Szakszervezetnek hét járási és 151 helyi szervezetében több mint 15 ezer tagja van. Ezek egyrésze az állami gazdaságokban és az állami mezőgazdasági gép- és traktorállomásokon van alkalmazásban, nagyobb része azonban ma is a zsiros parasztság gazdaságaiban dolgozik.

A SZERVEZETI ÉLET MEGERŐSÍTÉSE

Április 20 és május 20-a között a szakszervezet a megyei vezetőségi értekezleteken kívül 12 helyi szervezeti ülést, 169 rendes és 48 rendkívüli taggyűlést tartott. Ezeket a gyűléseken feldolgozták a Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3-5 plenáris ülésének a parasztkérdésben hozott határozatát és megvitatták a mezőgazdasági proletáriumnak az ezzel kapcsolatos feladatait. Részletesen megbeszéltek továbbá a II-ik Országos Kongresszus határozatait és szocialista munkaversenyeket — számszerűn 35-öt — szerveztek meg és készítették elő az Állami Terv teljesítésére és annak felfuvarozására. Foglalkoztak ezenkívül az új társadalombiztosítási törvénnyel és rendelkezésekkel s tanfolyamokon tanították az irástudatlanságokat és cselekvően résztvettek a népi ülnökök megválasztásának az előkészítésében.

Az elmúlt egy hónap alatt két új helyi szervezetet létesítettek 394 új taggal. Átszervezték 7 helyi szervezetet és kizártak 76 befurakodott osztályellenest a szakszervezetből.

Igen öröndetes eredménye a szakszervezetnek, hogy sikerült nagymértékben bevonni a munkába a nőket. A szakszervezetnek 4500 nőtagja van, akiknek nagyrésze, több mint 65 százaléka, a Romániai Demokrata Nők Szövetségének is a tagja. A nők főleg a kulturális tevékenységbe kapcsolódtak bele, továbbá önkéntes munkát végeztek az állami és a községi földeken és kertekben, nagyrészt élenjárta a községi zöldesekertek megművelésében. Szegény gyermekek gondoskodtak, ruháztak fel, varrtak, mostak, pénzt gyűjtöttek mind ezek fedezésére. Résztvettek a kultúrthonok és iskolák kitalakításában és kimeszelésében és a napközi otthonok munkájában. Soraként 5 népi ülnököt választottak.

Nagy gondot fordított a szakszervezet ifjú tagjaira is. Mintegy kétezer mezőgazdasági proletár fiú és leány tartozik a szakszervezethez, akik nagyrésztben szintén cselekvő tagjai az Ifjúsági Szövetségnek is. Az ifjuság a kultúrrendezvényekben fejtett ki komoly tevékenységet. Lokos hangadói az Ifjúsági Kupa sportversenyeknek is.

AZ ÁLLAMI GAZDASÁGOK DOLGOZÓI ÉS A TRAKTORISTÁK A MUNKA ÉLÉN

A szocialista munkaversenyekben igen szép eredményeket mutattak fel a Földmunkás Szakszervezet tagjai az állami gazdaságokban és az egyéresi mezőgazdasági gép- és traktorállomásokon. Kihívték Demény Albert, Moldován Ioan, Oprca Vasile, Cristian Alexandru traktoristák, valamint Patoki Sándor mechanikus, aki a Ford-traktorokon végzett újítást. Az állami gazdaságok és a traktorállomások dolgozói 9870 órán át végeztek önkéntes építő munkát.

Jelentős mértékben vettek részt a Földmunkás Szakszervezetek tagjai a szövetkezetek ellenőrzésében és az elmúlt hónapban 400 ezer tonna, a kormány által kiutalt kukorica szétosztásában segítettek.

Az elmúlt egy hónap alatt 110 munkaszerződést kötöttek meg tagjaik részére és ugyancsak 110 esetben kényszerítették a munkáltatók kifizetésére a munkáltatók költéseit. Százegy esetben intéztek el munkakonfliktust. Ebből 52-öt a bíróság elé utaltak, míg 52 esetben maguk harcolták ki, hogy a munkáltatók az elmaradt törvényes járandóságukat kifizessék. Ennek a harcnak az eredményeképpen 517.490 lej hátralevő bért kaptak meg a szervezet tagjai.

Állandó harcot és felvilágosító munkát folytatnak a társadalombiztosítási járulékok befizetése érdekében. A zsiros parasztság egyszerűen elhanyagolja a fizetés után járó 10 százalékos befizetést. Most sorra ellenőrzik ezt valamennyi munkaadónál és ahol nem tesznek eleget a kötelességnek, haladéktalanul intézkednek.

Hiány:

Még mindig vannak szervezetlen földmunkások

A jól végzett munka mellett természetesen hiányosságai is vannak a Torda-aranyosi Földmunkás Szakszervezetnek. Elsősorban az, hogy még mindig nem sikerült valamennyi mezőgazdasági bér munkást bevonni a szakszervezetbe. Igen sokan még mindig szerződés nélkül dolgoznak, teljesen kiszolgáltatva a munkaadóknak. Nem tudta a szervezet megszólítani valamennyi tagját a szocialista munkaversenyekre sem. Nem ellenőrizték pontosan a helyi szervezetek üléseit és nem vettek eléggé hangsúlyos részt mindenütt a szövetkezetek ellenőrzésében. Ennek köszönhető, hogy több szövetkezetenél éppen a legszegényebb rétegek rovására visszaélések történtek.

A most következő időszakban az új kollektív szerződések megkötésére és az állami gazdaságokban a norma rendszer helyes ellenőrzésének az alkalmazása mellett a szakszervezetnek ezeket a hiányosságait kell sürgősen kiküszöbölnie. Javítani kell a felvilágosító munkát és több odaadással kell törekednie a politikailag jólképzett káderek nevelésére.

NEMES MIKLÓS

Almodni sem mertek ilyesmiről Mezőzáhon

Korszerűsítik a 300 holdas halastavat, anyagiakban és szellemiekben erősödnek a dolgozók

MEZŐZÁH. — (Levelezőnk írja.) A felkelő nap bőségesen szórja aranyugaraival a mezőszéki tájra. Világít, hogy lássunk. És van, mit látnunk.

Községünk forradalmi átalakuláson megy át. A régi mezőszéki szűrkéségből vetkezik. Az egykori Ugron-féle birtok jogos örökösei, a nincstelen szegény paraszatok házhelyhez jutottak. Most a szorgos kezek tucatszámra építik saját otthonukat, amiről valamikor még álmodni sem mertek. Boldogság látni a messze csillogó piros cserepes új házakat, amelyekbe új élet, új munkabedevés is költözött a lakókkal.

Itt fekszik a község mellett Erdély első halastava, 300 holdnyi területen. Az Állami Terv keretében 12 millió lej befektetéssel korszerűsítik, betonfalakat építenek, vízlejtő árkokat ásna, tartályok teletöltöttek javítanak. Az a cél, hogy a korszerű hatalmas halastóval a régi reakciós rendszerek mentőrdőmsége folytán kihaltjában lévő halállományunkat utánpótolhassuk és felfrissíthessük.

Természetesen a nagyszabású munkálatok és az állami gazdaság a falu dolgozói számára kitűnő munkakalkulációt biztosít.

Kínálkozik erre más lehetőség is. A falunk határában zakatoló méhek és furók a jobb jövőt éneklik. Furják a felbecsülhetetlen értékű földgáz-lejtőket, omlik az „állanó arany”. Amit évszázadok nem valósítottak meg, most népi demokráciánk teremti ereje gyors iramban pótolja. Ezeknek a jutaknak a hivatása lesz biztosítani Kolozsvár gyárainak hőenergia szükségletét, a többtermelés érdekében. Ezek a kutak melegítik, adják a fűtőanyagot a klinikák szenvedő betegeknek, a perifériák kis házainak, hogy anyai szenvedés után oda is meglehetősen és jólét költözzék.

Itt a tóparton szorgos munkások százai számra vetik a téglát, hogy majd gázzal kiépítve, új házak épüljenek s végleg eltűnjenek az egészségtelen föld és nádfeleles kunyhókat.

A dolgozó földművelés is teljes odaadással végezte feladatát. Száz százalékban teljesítette a vetési tervet, hogy biztosítsa az ország dolgozóit, a gyárak és bányák munkásai számára a mindennapi kenyeret. Apaállataink kicserélése folytán öröndetes felfuvarodott és javul állatállományunk. E téren azonban hiányosság is van. Az állatorvosi állás még mindig nincs betöltve s így egy betegség vagy járvány felléptével komoly károkat szenvedhetünk.

Szövetkezetünk új vezetőséget kapott s ezáltal a falu ellátása is új irányt vett. Egészséges elgondolás és példamutatásról méltó, hogy a szövetkezet vezetőségének döntése szerint a textilárakat vasárnap osztják szét, amikor mindenki ott lehet s a mezei munkálatok sem szenvednek hátrányt.

Az évszázados ködöt a Román Munkáspárt irányításával népkönyvtárunk, felvilágosító és műkedvelő előadásaink révén igyekszünk eloszlatni. A sportpálya felállításra óta különösen a labdarúgás és a sz. dobás meghódította az ifjuságot.

Ime, így élünk, így dolgozunk mi Mezőzáhon.

VERES ZOLTÁNNÉ

Megvédi a szegények jószágát!

Helyszínen vizsgálja meg a legfontosabb tennivalókat a hunyadi járás ideiglenes bizottsága

BÁNYFÜNYAD. — (Kiküldött munkatársunktól.) Halk, de határozott, hangon beszél a telefonba:

— Már pedig, a volt legelőtulajdonos nagygazdák is meg kell fizetni a rájuk kivetett legelőtési díjat. Kivétel nincsen. Ellenben, ha helyzet adódna elő, hogy a legelőterület kicsinek bizonyulna, akkor a nagygazdák jószágait kell jászoltásra kényszeríteni és semmi szín alatt sem lehet a szegényeket kitenni a legelőből. A nagygazdák jobban bírják. Legelőjükből kevesebb hasznuk lesz a jószág után. A végrehajtásról pedig jelentést küldjenek.

A bányfünyadi ideiglenes járási bizottság elnöke, Moldován Pál letette a telefont és a két várakozó falusihoz fordult:

— Így van ez, emberek — mondja barátságosan rájuk mosolyogva —, menjenek csak haza nyugodtan, mert a legelőt a szegények jószágai nem távolíthatják el.

Az ideiglenes járási bizottság munkája után érdeklődünk. Moldován Pál, a bizottság elnöke, szerényen magyarázza, hogy a bizottság tulajdonképpen még csak most

kezdte meg működését és így komoly eredményeket még természetesen nem mutathatnak fel. Két munkatársával, Székely Katalinnal és Resteman Simionnal, már felosztották a járást különböző munkaterületekre. Székely Katalin már kint is van a terepen.

— Rövid idő arra is kell nekünk — mondja Moldován elnök —, hogy megismerjük a falvakat és a helybéli dolgozók közül kiválaszthassuk a munkatársainkat, azokat a harcos elemeket, akikre minden körülmények között építeni lehet a munkálaton.

Saját életére tereljük a szót. Megkérdezzük:

HONNAN INDULT EL és hogyan vezetett el az útja az ideiglenes járási bizottság elnökséghez.

— Mint utjavító vállalat munkása kezdtem el — mondja mosolyogva — képeztem magam és a felszabadulás után hivatalnok, majd alpolgármester lettem itt, Hunyadon. Most pedig erre a helyre állítottak. — Tulajdonképpen — fűzi hozzá szavalatban — nem a saját erőm vitt életemben előbbre, hanem a Román Munkáspárt támogatása és irányító

nevelése. A Párt segítségével tudtam elsajátítani azt az ideológiai tudást, ami most nagymértékben megerősít minden munkámban. Az ideiglenes járási bizottság most állítja össze munkatervét. Sorra

VEGIGLÁTOGATJÁK A FALVAKAT

és mindenre kiterjedő alapos gondolat írják össze azokat a tennivalókat, amelyek a legsürgősebbek és ezeket a hiányokat, amelyeket mielőbb meg kell szüntetni.

Junius 5-ig jelentkezhetnek a tehén- és bivaly-tartó gazdák

KOLOZSVÁR. — A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi osztálya közli a kolozsvári fejtehető és bivaly-tartó gazdákkal, hogy a beszállítandó tej mennyiségének megállapításához szükséges adatokat azonnal jelentésként be a kereskedelmi osztálynál. A jelentkezés utolsó határideje június 5. Azok a fejtehető és bivaly-tartó gazdák is kötelesek jelentkezni, akik már korábban jelentkeztek a városi közellátási hivatalnál. Azok, akik e felhívásnak nem tesznek eleget, szabotázscselekményt követnek el és eljárás indítanak ellenük.

Krasznáról jelentik

KRASZNA. — Levelezőnk írja.) Május 22-én választotta meg Kraszna község és környéke a népi ülnököket. A választás napjára ünnepi díszbe öltözött a község, hogy ezáltal is kifejezésre juttassa örömét népi demokráciánk eme újabb jelentős eseménye felett. A 2. számú elemi iskola udvarán hatalmas tömeg gyűlt össze a választást megelőzően. Itt román és magyar nyelven ismertették a népi ülnökök választásának jelentőségét. Ezután a választásra került sor, melynek során Raita Ioan, Szűcs Dani, Sfarlea Danila, Mandritiu Maria, Glück Dezső, ifjú Varga O. Sándor, Szabó Bálint, Pop Andrei és Boros Árpád dolgozókat választották meg az 1949—50. évre népi ülnököknek.

A megválasztottak nevében Roaita Ioan és Szűcs Dani tették fogadalmat hogy a Román Munkáspárt utmutatásai szerint a proletár nemzetköziség szellemében és az osztályharc jegyében végzik a rájuk bízott feladatokat.

Ugyanaznap délután iktatták be hivatalába a járási néptanács ideiglenes bizottságát. A pompásan feldíszített szakszervezeti székhezban Rosca Tanase, a Román Munkáspárt megyei titkára, nagy nemzetgyűlési képviselő és Barabás Béla a megyei ideiglenes bizottság alelnöke mondtak beszédet. Az ideiglenes bizottság tagjai: Sabau Gheorghe, Rácz Béla és Florean Ioan határozott ígérettel fogadták, hogy minden erejükkel igyekeznek előbbre vinni Szilágy megye e járási dolgozóinak életét s hozzájárulni az Állami Terv teljesítéséhez és a szocializmus építéséhez.

Este műsoros ünnepélyt rendeztek a diákkantin javára a helyi tömegszervezetek a kultúrthon keretében. A műsoron román és magyar szavalatok, táncszámok, szindarabok és énekszámok szerepeltek.

A jólsikerült estély jövedelmével jödeig biztosították a diákkartin működését s így a szegény munkás- és parasztyermekek tanév végéig el vannak látva.

KADAR ISTVAN

A mennyiségért és minőségért egyaránt folyik a küzdelem

A nem lankado versenyszellem és tapasztalatsere meg hozza az eredményt

KOLOZSVÁR. A „Herbák János”-művekben a versenyek egész sorozatát zárták le április 30-án. A vállalat versenyszériájában 28 különböző versenyt tartottak nyilván, melyet egyrészt a vállalat 9 gyára vitt meg egymás között, másrészt a nagyváradi „Solidaritetea” cipőgyárral folytattak. Az eredmények köztudomásuak. A „Solidaritetea”-t megelőzték a versenyben, a vállalat gyárainak versengése pedig azt eredményezte, hogy az ország 11 ki-tüntetett élüzeme között van a „Herbák János” is.

A verseny egy szakasza tehát lezárult. Ezzel be is fejeződtek a versenyek? A versenyzők pihennek a babéraikon?

Erről szó sincsen. A versenyek nem szünetelnek, hanem tovább folytatódnak, talán még az eddigi-nél is fokozottabb mértékben. Az elmúlt versenyszakasz tanulságait levonva, új szempontok figyelembe-vételével szervezték meg az Augusztus 23. tiszteletére vállalt versenyeket.

Az új versenypontok egymással egyensúlyban vannak. Ez biztosítja az egészséges fejlődést, s megakadályozza azt, hogy egy ponton kiugró eredményhez vezessen a többi pontok rovására. Vagyis, a mennyiség szoros összefüggésbe került a minőséggel. Nem nyerheti meg a versenyt az a gyár, amelyik csak mennyiségben vagy csak minőségben ér el kimagasló eredményt. A győztes az, amelyik a mennyiség és a minőség között a legkisebb százalékszámkülönbséget mutatja fel. Vagyis, a mennyiség és a minőség egyen-

súlybahelyezésén van a hangsúly. A „Solidaritetea”-val folytatott szocialista munkaversenynek termékeny eredményei voltak. A verseny nagymértékben emelte a dolgozók munkakedvét. Az egyéni érdekeket alárendelték a közösség érdekeinek. Minden egyes munkás átértette a minőség emelésének fontosságát és képesek voltak saját jóvedelmük terhére emelni az áru minőségét, hogy ezáltal is növeljék a gyár eredményeit.

De az új munkamódszerek bevezetéséről sem feledkeztek meg. És ez nagyon eredeti módon történt. A dolgozók érezték a múlt egyik csökkenését, a bürokrácia fojtogató karjainak szorítását a munkatapasztalatok, újítások kicserélésénél is. Minden újítás, új munkamódszer stb. először Bukarestbe kerül megtárgyalásra és csak aztán közlik az érdekelteket. A „Solidaritetea” dolgozóit más megoldáshoz folya-

Történt egy napon, hogy a nagyváradi üzem versenybizottsága tehergépkocsira ült és Kolozsvárra utazott, hogy a „Herbák János”-művek versenybizottságával megállapodjon a versenypontokban és részben ellenőrizze azokat. Ugyanakkor egy népes, 40 főnyi munkáscsoport is érkezett, akik végigjárták a gyár munkateremt, megfigyelték munkástársaik munkamódszereit, apró fogásait, észszerűsítéseit. Sokat tapasztaltak. De a „Herbák János” dolgozóit sem voltak restek és ők is átrándultak Nagyváradra. Ugyancsak nyitott szemmel jártak-keltek versenytársaik munkahelyein. Az eredmény? Mindkét üzem munkásai

új munkamódszereket tanultak és vezettek be, sőt olyan eset is volt, hogy az eddig alkalmazott két munkamódszerből egy harmadik, egy tökéletesebb született, s most mindkét helyen ezt alkalmazzák.

A „Herbák János” és a „Solidaritetea” között folyó szocialista munkaverseny tehát megfelel hivatásának. Javítja a munkakedvet, emeli a versenyszellemet, emeli a minőséget és lehetővé teszi a kölcsönös tapasztalatszerítést. A verseny végső kimenetelétől, illetve attól hogy ki nyeri meg a versenyt, több és jobb árut kapnak a dolgozók, javul az életszínvonal.

K. S.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera KÖZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Junius 1-én, szerdán este 8 órákor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. (Részben új szereposztásban.) Záróelőadás.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Junius 2-án, esütörtök este 8 órákor CIGÁNYBARÓ. (C-bérlét.)
Junius 5-én, vasárnap este 8 órákor CIGÁNYBARÓ. (D-bérlét.)
Junius 7-én, kedd este 8 órákor CIGÁNYBARÓ. (E-bérlét.)
Junius 9-én, esütörtök este 8 órákor BANK BÀN.
Junius 12-én, vasárnap este 8 órákor SZOROCINCIN VÁSÁR. Evadzáró előadás.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: A diktátor. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órákor.
MAXIM GORKIJ: A rejtélyes okmány. Előadások: 5.30, 7.30, 9.30 órákor.
VÖRÖS CSILLAG: Az eltévedt lány. Előadások 4, 6, 8 órákor.
MUNKÁS: Fridolin kalandjai. Előadások 5, 7, 9 órákor.
POPULAR: Aranykúcs. Előadások 5, 7, 9 órákor.
ÚJ IDŐK: 11. számú Szovjet Híradó. — Látszólagos halál. — A Vörös Hadsereg 30 éves évfordulója. — A méhek élete, 5 felvonás. (Ez a film mesteri módon tárja elénk a méhecskék fáradhatatlan napi munkáját.)
URÁNIA: Sötétség áldozatai. Előadások 5, 7, 9 órákor.

Rádióval látták el a tundra-vidéket

A sarkövön túl, a hatalmas „Indiszk” szovhoz számos szarvascsordája legel. Jóllehet ezek a szarvascsordák gyakran az Ural hegyláncain túl eső vidékeig is elvándorolnak, a legeltető brigádok kapcsolata egyetlen pillanatig sem szakad meg a szovhoz, valamint az arhangelszki és Narján-mári központokkal. Az összes pásztorbrigádokat hordozható rádiókészülékekkel látták el, amelyeknek segítségével mindennap jelentést tesznek a szovhozoknak és az állattenyésztő központok a legelő helyzetéről. Ugyanakkor pedig, ha szükség mutatkozik, a szarvasenyésztő

és állategészségügyi szakértők megfelelő utasításokkal és tanácsokkal látják el őket. Ezen kívül a rádió fontos kulturális és politikai szerepet játszik a szarvasenyésztő nyenyecék életében. A brigádosok és pásztorok a rádión keresztül mindennap meghallgatják a legfrissebb híreket, a politikai, kulturális tartalmú előadásokat, valamint a Moszkvából, Leningrádból és Arhangelszkból közvetített hangversenyeket. Az összes szarvasenyésztő szovhozokban és a nyenyec nemzetiségű tartomány kolhozaiban rádióerősítő és közvetítő állomások működnek. A sarkövön túl,

ma már számos lakos: tanító, mezőgazdasági szakértő, halász és kolhozparaszt rendelkezik saját rádióval. Az Észak Sarkon egyre jobban elterjed a rádióhallgatás. Az összes halászbarkákat, továbbá legtávolabbi faipari vállalatokat felszerelték a szovjet mérnökök építette legtükéletesebb rádiókészülékekkel. Az utóbbi években, az Északi Sarkvidék összes faipari vállalatánál, vegyipari, hajóépítő üzeménél, valamint a mezőgazdasági gép- és traktorállomásain és halászkolhozaiban rádióerősítő központokat szereltek fel.

ADÁS-VÉTEL

TÉPETLEN libatollat és pihét veszek. Liebermann, Dézsma-utca 32. Tkv.
SÜRGŐSEN keresek megvételre jókarban levő löszórmatrácokat. Cim a kiadóban. 3631
MEHKAPTÁROK, fapermetező, jóállapotban, olcsón eladó. Budai Deleanu 9. Tkv.
KERÉKPÁR vázat jó karban veszek, gumi nélkül. Marasesti 19. há-tul. 8654
GYERMEKKOCSI mély, fehér, jókarban eladó. Dózsa-utca 7. I. eme-let. 3639
KEMÉNYFA hálószoba barnán fényezve, fából készült utazóbőrönd eladó. Bethlen-utca 27. asztalnál.
SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. Unió-utca 12. földszint 9. 3646
FELES gyermekkerékpár, külön-féle épületdeszkák eladók. Cim a ki-dóban. Gr. 134
RÁDIÓ jókarban levő eladó. Dra-galina 91. Serbán. 3653
FINOM gypaju bordó selyempap-lan eladó. Görögtemplom 21. 3-0-ig. 3636
MÉLY gyermekkoesi, külföldi fér-fiszövet és fekete szövet palástnak eladó. December 30-utca 10. III. eme-let, 11. ajtó. 3637

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetésnek 20 lej pótdíj fizetendő.

MODERN kombinált szobabútor eladó. Cim a kiadóban. 3652
KERÉSEK női kerékpárt jó álla-potban. Káhn, Horea-ut 26. Tkv.
TÉGLA új 4500 darab eladó. Ér-tekezni 7-3-ig Vizműveknél Tkv.
ELADÓ két férfi kerékpár (egyik háromnegyedes) Slova hírlapiroda.
ÜVEGES szekrény könyvtárnak is alkalmas, kifogástalan állapotban levő üzletberendezés, nyári kertgarni-tura kretouparnákkal, kovacsoltvas essilár, falikarok jutányos áron el-adók. Erika cipőüzletben szerdán d. u. 4-6-ig, esütörtök délelőtt. 3650
VESZEK 500x16 külső gumt. Cim a kiadóban. 3650
GYERMEKKOCSI, mély, fehér DAC eladó. Arany János-utca 11. Torna. 3650
VESZEK fonott kertiszékeket. Ajánlatokat Berthelot-utca 13. Tele-fon 27-26. 3648

ELADÓ betegség miatt sürgősen alig használt karikahajós női Singer varrógép minden elfogadható áron. Str. Saguna 6. hátul az udvarban, földszint. Megtekinthető 11-től 4-ig. 3659
NŐI és férfi kerékpár, jókarban levő eladó. Forduló-utca 6. 3647
B. S. A. üzempépes 600-as kosa-ras motorkerékpár eladó. 60.000 lej. Bonis Béla, Bontida. 3615
RÁDIÓ modern 3+2, varázssze-mes eladó. Thalman-utca 5. Hon-véd-utcai kaszárnyánál. 3633
INGATLAN-LAKÁS
ELCSERELNÉM kisudvaros, egy szoba konyhás házamat nagyobb ud-varossal. Szántó 29. 3628
ELADÓ 3 szoba komfort kertetel, vétel esetén beköltözhető. Cim a ki-adóhivatalban. 3643
ELADÓ egy szoba konyha kertetel, új házfűsz. vagy elcserélhető megfe-lelő gyümölcsössele. Cim a kiadóban. 3643

GYERMEKSZERETŐ, jól főző mindenest keresek. Jelentkezni szer-dán és esütörtökön délután 2-4-ig. Koltai, Rákóczi-ut 21. 3642
KERÉSEK társat, vagy eladót forgalmas dohánytőzsdébe. Cim a Slova Hírlapirodába. Tkv.
KÜLÖNFÉLEK
MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszoruk kikölcsönzése. „Dáhlia”. Horea-ut 35. Tkv.
FÜRDŐRUHÁKAT, új modelleket készít Rosenzweig, Molotov 6., fü-zőszalon. 3537

KI CSERELNÉ EL Magyarorszá-gon levő zongoráját egy Zilahon levő zongorával? Cim: Seres könyvkeres-keés, Zalau. 3605
PRECIZ órajavitások. Simon E. Mihál Viteazul-tér 35. Tkv.
MENYASSZONYI koszoruk, fátly-lak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.
ELVESZETT esordából sárga te-hén. Megtalálójá juttassa Bercean Ilie, April Vlaicu 79 alá. 3635
ELVESZETT Capitolban hétfőn 7 órai előadásnál kisebb fekete er-szény. Kérem a becsületet megtalálót Karl Marx 11. átadni özv. Marko-vitsnének. 3644
TÖLTÖTOLLAKAT szakszerűen javítunk. Kalakán, Malomrutea 8. 3650
GYERMEKKÉPSOROZAT leg-szebb Sárditól, Dózsa-utca 16. Tele-fon 14-31 3650

Elveszett okmányok Pierderi de acte

Az alábbi felsorolt személyi okmányok elvesztet és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánították:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mánile oricui s'ar afla:
1. KÁVOR VASILE, Str. Maramuresului Nr. 12. buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din 1945 si dovada de minor eliberate de Militia Cluj. —
4. LAMBING AUGUSTIN, Str. Caramidariilor Nr. 57 buletinul de inscriere la Bir. Pop. din 1945 fara nu-mar, eliberat de Militia Cluj. 3626
2. DR. IRING ÁRPAD, Iring Mária, Iring Alexandru, Iring Vasile, Str. Paris Nr. 3. cartelele de alimente: 3 buc. tip C, 1 buc. tip D eliberat de Primaria Municipiului Cluj 3638
3. MUNTEANU ANICA, MUNTEANU STELUTA, Str. Gojdu Nr. 2. buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din 1945 si dovada de minor eliberate de Militia Cluj. —
5. BARA ANDREI si sotia nascuta Kovács Teana, fii: Bara Andrei, Bara Valentin, Str. Pastour Nr. 18. cartelele de alimente: 1 buc. tip B, 3 buc. tip D, eliberate de Primaria Municipiului Cluj 3613

Heti Loto

Az e heti Loto húzás 11 játszónak hozott szerencsét, akik így egyenként 44.011 lejt kapnak a 484.120 lejes heti prémiumból.

Nyerőszámok: 55, 42, 80, 8, 43, 90, 1.

Kik nyertek?

Buletin-szám	Játékkombináció
Seria O. 543.378	80, 1, 90
559.525	90, 43, 1
560.691	90, 55, 1
561.296	8, 55, 80
569.318	80, 90, 43
574.225	90, 55, 43
588.425	42, 90, 43
Seria P. 52.914	90, 12, 8
105.865	43, 8, 90
114.721	8, 80, 90
114.972	90, 8, 80.

ÁLLAST KERES

EGYEDÜLÁLLÓ, középkorú nő kisebb háztartásban főzést és minden házimunkát vállal. Cimeket a kiadó-ba „Háztartás” jellegére kér. 3651

ÁLLAST KAPHAT

MEGBIZHATÓ mindonest keresek. Fűrdő-utca 17. Tkv.
MINDENES perfekt szakácsnő azonnalra felveszek. Cim a kiadóban. 3649

ÜGYESKEZŐ fiatal leányt keresek fél napi elfoglaltságra. Jelentkezés 1-3-ig. Demeter szabóság, Jókai-utca 2. 3641

Házasulandóknak örökös!

Egy szép taragott díó'a új hálószoba, válogatott anyag, elsőrendű munka és egy ugyanilyen kivitelű tekintélyes tróasztal és karosszék eladó.

Cim: Kovács Katona Jenő-utca 10. Donát-ut 72-nél

A kolozsvári mozgószínházak

Junius 1-től előadásaiukat délután 5 órákor kezdik